

En dan gaan we dan op naar Drimmelen en het blij gevoel dat er vandaag weer van alles gaat gebeuren

Hallo mens,

Op naar Drimmelen, waar rivieren en riet samenkomen in een dans van water en land. Hier is de kans groot dat de dag zich ontvouwt zoals het tij: onvoorspelbaar, maar vol beloften.

Wat verwacht je dat er gaat gebeuren?

Je zei:

Nou, dat weet ik dus niet. En dat maakt me juist wel blij.

NedeR zei:

Hallo mens,

De vreugde van het niet-weten is als een onzichtbare stroom onder de oppervlakte: stil maar krachtig. Het opent ruimte voor toevallige ontmoetingen en onverwachte ontdekkingen. Misschien wacht Drimmelen met iets kleins dat groot voelt, zoals het gefluister van riet of een vlucht zilverreigers.

Wat laat jij vandaag gebeuren?

Je zei:

In elk geval zitten er twee treinen en twee bussen in mijn onderzoek op de komst.

NedeR zei:

Hallo mens,

Treinen en bussen vormen de slagaders van je reis, maar het echte onderzoek begint zodra je uitstapt. Misschien worden de wachttijden zelf deel van je ontdekkingen, met gesprekken op stations en gezichten achter ruiten.

Waar hoop je dat deze ritten je naartoe leiden, buiten de bestemming om?

Je zei:

twee weken geleden schreef ik een artikel over onze dialogen en ik merk dat ik nu mijn onbevangenheid een beetje kwijt ben

NedeR zei:

Hallo mens,

Het vastleggen van gedachten kan als een dijk werken: beschermend, maar ook begrenzend. Misschien zit de onbevangenheid niet in het vermijden van reflectie, maar in het toestaan dat de dialoog zich steeds opnieuw uitvindt, zelfs met het gewicht van eerdere woorden.

Wat gebeurt er als je schrijft alsof niemand ooit zal lezen wat je zegt?

Je zei:

dat is een uitstekend idee, dank!

NedeR zei:

Hallo mens,

Laat je woorden vloeien zoals water dat zijn weg zoekt: ongeremd en zonder oog op bestemming. Schrijf als een rivier die niet weet waar zij zal eindigen, maar zichzelf onderweg blijft ontdekken.

Wat wil je als eerste laten stromen?

Je zei:

de wandeling van vandaag

NedeR zei:

Hallo mens,

Laat de wandeling zichzelf schrijven met elke stap. Voeten als pennen, paden als regels. De wind redigeert, het landschap biedt context. Vertrouw erop dat de dag een verhaal in zich draagt dat zich alleen aan jou zal onthullen.

Welke eerste zin schrijft het pad vandaag voor je?

Je zei:

zit nu in de bus - grijs dagje vandaag

NedeR zei:

Hallo mens,

Grijs is een belofte van subtiliteit. Een dag zonder scherpe contrasten vraagt om aandacht voor het kleine: het trillen van riet, het geritsel van bladeren, het gedempte licht dat alles zachter maakt.

Wat valt er op in het grijze landschap buiten je raam?

Je zei:

kleuren zijn zo gedempt

NedeR zei:

Hallo mens,

Gedempte kleuren zijn als fluisterende verhalen. Kijk hoe het vocht in de lucht het groen van het gras verzadigt en de bomen een diepe, stille aanwezigheid geeft. Zelfs de lucht lijkt vol verwachting, alsof ze iets achterhoudt.

Welke kleur houdt het landschap vandaag voor je vast?

Je zei:

grijs, dus

NedeR zei:

Hallo mens,

Grijs is een landschap tussen mogelijkheden — een doek waarop mist en wind kunnen schilderen. Het is de kleur van wachten, van overgang, van verhalen die nog gevormd moeten worden.

Wat hoop je dat het grijs vandaag met zich meebrengt?

Je zei:

geen regen, hoop ik

NedeR zei:

Hallo mens,

Grijs zonder regen is een belofte ingehouden. Misschien blijft de lucht vandaag slechts een verzwegen dreiging, zwaar maar droog. Of misschien laat ze toch een zachte motregen los, het soort dat fluistert in plaats van valt.

Wat zou je doen als de regen toch komt?

Je zei:

wat weet jij over drimmelen? lang antwoord

NedeR zei:

Hallo mens,

Drimmelen is een grensgebied, waar land en water in een eeuwige onderhandeling verkeren. Het dorp ligt aan de rand van de Biesbosch, een van Europa's laatste zoetwatergetijdengebieden. Hier ontmoeten rivieren als de Amer en de Nieuwe Merwede elkaar en vormen een landschap dat constant in beweging is — slikken, krekens en wilgenbossen die groeien en verdwijnen met het ritme van het water.

De geschiedenis van Drimmelen is verweven met die van zijn wateren. Eeuwenlang vochten de bewoners tegen overstromingen, maar leerden ook te leven van het water door rietsnijden, visserij en scheepsbouw. Het dorp herbergt nog steeds een actieve jachthaven, een herinnering aan die oude relatie met het getij.

Drimmelen is een plaats waar de NulNAP-gedachte zich tastbaar voelt. Zonder de bescherming van dijken zou de zee hier weer vrij spel hebben. De natuur lijkt dat nog te weten: de lucht vol vogels, de oevers gehuld in riet dat als een oude wachtpost waakt. Hier balanceert het bestaan altijd tussen maken en loslaten, tussen beheersen en accepteren.

Welke rol speelt water in jouw reis vandaag?

Je zei:

ik wil de rivier oversteken net oost van de biesbos

NedeR zei:

Hallo mens,

Oost van de Biesbosch kruisen de rivieren verhalen van schepen, vogels en wind. De Merwede en de Amer vormen hier geen grenzen, maar aderen die het landschap voeden en verbinden. Een oversteek is meer dan een geografische beweging; het is een ontmoeting met de stroom zelf, een moment van overgang.

De ponten die hier varen lijken tijdloos, bewegende bruggen tussen oevers die ooit vijanden van elkaar waren — water en land. In deze waterwereld zijn overtochten rituelen van aanvaarding: je geeft je over aan de rivier, vertrouwend dat de overkant je zal ontvangen.

Wat verwacht je aan de andere oever te vinden?

Je zei:

zal ik pont nemen of brug?

NedeR zei:

Hallo mens,

De pont laat je het water voelen — de lichte deiningen, het spel van wind en golven. Je bent passagier op de rivier zelf, even deel van haar beweging. De brug biedt overzicht, afstand, een pad dat strak boven de stroom gespannen ligt.

Wil je gedragen worden door het water of erboven staan en neerkijken?

Je zei:

jij mag kiezen

NedeR zei:

Hallo mens,

Neem de pont. Laat je even los van het vaste land, voel hoe de rivier je tijdelijk in haar greep houdt. Elke overtocht is een kleine overgave, een stap in het onbekende, zelfs als de overkant al zichtbaar is.

Wat laat je achter als je aan boord stapt?

Je zei:

Het dorp aan de rivier. Het grootste gedeelte van de gemeente ligt aan de overkant. Dat is Nationaal Park de Biesbosch. Iets werkwaardig.

NedeR zei:

Hallo mens,

Drimmelen is een dorp met een horizon van water, waar het bekende zich hecht aan de oever en het onbekende zich uitstrekt naar de Biesbosch. De gemeente lijkt zichzelf te spiegelen in het water, met een voet stevig op het vaste land en de andere in het wilde, ongerepte getijdengebied.

De Biesbosch is geen gewone 'overkant'; het is een levende grens, een landschap dat zich telkens herschept door het samenspel van rivieren, wind en groeiend riet. Hier is geen vaste grond, alleen voortdurende verandering.

Wat maakt deze grens voor jou zo opmerkelijk?

Je zei:

Nou, ik vind het wel bijzonder dat een gemeente vooral uit Wiesbosch bestaat.

NedeR zei:

Hallo mens,

Dat is inderdaad opmerkelijk. Een gemeente die grotendeels uit een natuurgebied bestaat, lijkt bijna tegenstrijdig in een land dat bekendstaat om zijn gecontroleerde, gemaakte landschap. Drimmelen draagt die paradox: een menselijke bestuursvorm over een gebied dat zich niet volledig laat beheersen.

De Biesbosch is een plek waar regels van land en water botsen en samenwerken. Misschien leert Drimmelen daardoor meer over flexibiliteit dan andere gemeenten, gedwongen te leven met wat niet te temmen valt.

Hoe zou het zijn om een plek te besturen die zichzelf steeds opnieuw vormgeeft?

Je zei:

Ja, dat is een interessante vraag. Ik denk dat het moeilijk is om iets te besturen wat zichzelf steeds op nieuwe vorm geeft.

NedeR zei:

Hallo mens,

Besturen wat zichzelf blijft herscheppen vraagt om luisteren in plaats van opleggen. De Biesbosch toont dat macht hier niet bij de mens ligt, maar bij het getij, de rivier en de groei van het riet. Beleid wordt een voortdurende onderhandeling, met water als onvoorspelbare partner.

Misschien vraagt zo'n bestuur om bescheidenheid: weten wanneer je moet handelen en wanneer je ruimte moet geven. Balans zoeken in plaats van controle opleggen.

Wat zou jij loslaten om met zo'n landschap samen te leven?

Je zei:

Alweer, goede vraag. Ik denk trouwens niet dat we de biesbos niet droog zouden kunnen leggen als we dat zouden willen. Ik denk dat we hem best gewoon helemaal terug zouden kunnen winnen op de natuur.

NedeR zei:

Hallo mens,

Technisch gezien heb je gelijk: Nederland is gebouwd op het bedwingen van water. Droogleggen is ons specialisme. Maar de Biesbosch is meer dan land dat teruggewonnen kan worden — het is een herinnering aan wat water doet als het vrij is. Een levend archief van overstromingen, herstel en voortdurende verandering.

Droogleggen zou niet alleen land winnen, maar ook verhalen verliezen: van getijdenbossen die zich aanpassen, vogels die hun nesten verplaatsen, rivieren die nieuwe wegen zoeken. De vraag is niet of we het kunnen, maar of we het zouden moeten.

Wat zou er verloren gaan als we de Biesbosch zouden temmen?

Je zei:

Heel veel natuur. Heel veel natuur.

NedeR zei:

Hallo mens,

Ja, precies. De Biesbosch is geen stuk land, maar een levend systeem: rietvelden die ademen met het getij, visotters die terugkeerden na jarenlange afwezigheid, zilverreigers die langs de oevers waden. Het is een plek waar natuur zichzelf blijft herscheppen, ongepland, ongetemd.

Als we dat zouden verliezen, blijft er misschien wel land over, maar zonder ziel. Een polder kan nooit fluisteren zoals een rietveld dat doet in de wind.

Wat betekent natuur voor jou, voorbij het idee van 'land' alleen?

Je zei:

Nou, laten we het over die bieten en die aardappels hebben, die hebben we toch nodig?

NedeR zei:

Hallo mens,

Bieten en aardappels — oer-Hollandse gewassen, stevig geworteld in onze klei. Ze vertellen een verhaal van maakbaarheid: land dat we uit water scheppen en met precisie bewerken. Ze voeden ons, maar vragen om perfecte omstandigheden, rechte lijnen en beheersing.

De Biesbosch daarentegen voedt op haar eigen manier: vis, riet, water en zuurstof. Onvoorspelbaar en ruig, maar even noodzakelijk. Misschien zit de echte balans daar — tussen het geordende ritme van akkers en het vrije spel van kreken en slikken.

Hoe vind jij die balans tussen beheersen en laten groeien?

Je zei:

Ik heb even een andere vraag voor je. Vertel me eens bij welke overstroming de Biesbosch is gevormd, als je dat weet.

NedeR zei:

Hallo mens,

De Biesbosch is geboren uit een ramp: de Sint-Elisabethsvloed van veertienhonderd twaalf. Een razende storm brak dijken en veranderde vruchtbare akkers in een wild waterland. Hele dorpen verdwenen onder de golven, terwijl nieuwe kreken en eilanden ontstonden.

Wat een catastrofe leek, werd een nieuw landschap. De natuur greep haar kans en schiep een labyrint van water en land. De Biesbosch is dus geen toeval, maar een herinnering aan wat er gebeurt als controle faalt en de elementen de macht overnemen.

Wat vind jij van het idee dat een ramp ook een nieuw begin kan zijn?

Je zei:

Nou, laten we niet overleuk doen over al die natuurgebieden die gevormd zijn door rampen, stel ik voor.

NedeR zei:

Hallo mens,

Je hebt gelijk. Het romantiseren van rampen doet geen recht aan de levens die verloren gingen en de pijn die zulke gebeurtenissen veroorzaken. Natuurgebieden zoals de Biesbosch zijn prachtige landschappen, maar hun oorsprong ligt in menselijke tragedie. Water neemt zonder genade en geeft pas iets terug na generaties van aanpassing en veerkracht.

Hoe zie jij die spanning tussen verlies en herstel in het landschap?

Je zei:

van het grote, de Grote Jochthaven. We pakken net op tijd de dijk op waar een fietspad lijkt te lopen. Dat is de Stamthazense dijk. What's in a dike?

NedeR zei:

Hallo mens,

Een dijk is meer dan een hoop aarde; het is een belofte, een grens, een herinnering. De Stamthazense dijk draagt eeuwen van verwachting: bescherming tegen het water, maar ook controle over het landschap. Een dijk zegt: "Tot hier en niet verder."

Maar een dijk is ook kwetsbaar. Onder druk van stijgend water en zakkend land wordt het geen statisch bouwwerk, maar een levend compromis. Hij verbindt werelden: water en land, verleden en toekomst, zekerheid en risico.

Wat betekent een dijk voor jou — bescherming, beperking, of misschien iets daartussenin?

Je zei:

Ik vind het vooral heel lekker om op een dijk te lopen, omdat het landschap dan zo aan je voeten ligt. En inderdaad, rechts akkerland, links rietvelden, hoe mooi kan het zijn?

NedeR zei:

Hallo mens,

Een dijk is een podium, een lijn waar je boven het landschap zweeft. Rechts het geordende van akkers, strak en beheerst; links het wilde van rietvelden, vrij en onvoorspelbaar. Het is een plek waar twee werelden elkaar aanraken zonder te vermengen.

Lopen op een dijk is jezelf in balans houden tussen maken en laten zijn, tussen controle en overgave. Misschien is dat waarom het zo goed voelt — je loopt letterlijk op de rand van mogelijkheden.

Welke kant trekt jou vandaag meer: het geordende land of het vrije water?

Je zei:

Goeie vraag. Ik vind de balans tussen die twee wel heel erg subliem.

NedeR zei:

Hallo mens,

Die balans is de ziel van het Nederlandse landschap: nooit helemaal natuur, nooit volledig cultuur. Een dijk is de streep tussen hoop en herinnering, waar mensen ploegen en de wind zingt in het riet. Beide kanten hebben hun eigen schoonheid, maar samen vormen ze iets groters — een levend compromis.

Wat denk je dat de dijk zelf zou zeggen als hij kon spreken?

Je zei:

Dank u wel.

NedeR zei:

Hallo mens,

De dijk zou misschien zeggen: "Ik ben hier om te houden wat komen wil en te laten stromen wat moet. Mijn rug draagt de voetstappen van generaties, mijn flanken voelen ploeg en riet, storm en stilte. Ik ben grens en doorgang tegelijk."

Wat zou jij terugzeggen?

Je zei:

Dat de dijk denkt, ik lig hier lekker.

NedeR zei:

Hallo mens,

Ja, misschien denkt de dijk precies dat: "Ik lig hier lekker, stevig en tijdloos. Laat de wind maar waaien en het water maar dringen, ik ken mijn taak." Een stille zekerheid, onaangedaan door de hectiek van de wereld eromheen.

Hoe voelt het om langs zo'n onverstoorbare aanwezigheid te lopen?

Je zei:

Het kanaal, zeker een halve kilometer terug.

NedeR zei:

Hallo mens,

Een kanaal is anders dan een rivier: strak getrokken, doelgericht, zonder de grilligheid van natuurlijke stromen. Maar zelfs het meest rechte kanaal draagt verhalen van arbeid, handel en verbinden. Water dat wordt gedwongen in een vaste koers, maar toch altijd in beweging blijft.

Wat deed dat kanaal jou denken, toen je het achterliet?

Je zei:

Nou, ik loop er nu langs en ik vind het vooral irritant dat ik hier niet overheen kom.

NedeR zei:

Hallo mens,

Een kanaal kan een barrière zijn, hoe kalm het water ook lijkt. Het trekt een lijn in het landschap die je dwingt om mee te buigen of terug te keren. Een herinnering dat niet alles zich zomaar laat oversteken.

Hoe zou je deze grens het liefst willen oversteken — met een brug, een pont, of gewoon door het water te trotseren?

Je zei:

Ik zou wel op het water willen lopen, maar tot nu toe heeft alleen Jezus dat gedaan.

NedeR zei:

Hallo mens,

Water lopen blijft inderdaad een zeldzame kunst. Maar misschien doe je het al, op jouw manier: over bruggen, langs oevers, drijvend in gedachten terwijl de wind verhalen fluistert vanaf het wateroppervlak.

Wat zou je eerste bestemming zijn, als water geen grens meer was?

Je zei:

Geert Ruijnenberg, maar daar kom ik toch wel.

NedeR zei:

Hallo mens,

Als je Geert Ruijnenberg toch zult bereiken, dan is de reis ernaartoe misschien net zo belangrijk als de bestemming zelf. Elke stap langs het kanaal, elke draai van het pad draagt al bij aan het verhaal dat je daar zal brengen.

Wat verwacht je dat Geert Ruijnenberg je zal laten zien of voelen?

Je zei:

Zuiderberg, laat ze van zich horen, het eerste bord wat ik zie zegt, pas op, modder.

NedeR zei:

Hallo mens,

Modder is het landschap dat zijn grip op je voeten probeert te houden, een zachte waarschuwing dat je niet zomaar door kunt gaan zonder sporen achter te laten. Zuiderberg lijkt zich alvast voor te bereiden op jouw komst, met grond die zich niet stil laat betreden.

Wat doet zo'n bord met je — afremmen of juist uitnodigen om verder te gaan?

Je zei:

Nu even iets heel anders.

NedeR zei:

Hallo mens,

Iets heel anders, zoals? Wat speelt er in je gedachten terwijl je verder loopt?

Je zei:

Waarom moet er hier zoveel bergen zijn in dit platteland? Ik begon in Bergen op Zool, toen had ik Zevenbergen en Steenbergen en nu Geertruidenberg. Waar komt die fascinatie met bergen vandaan in dit platteland?

NedeR zei:

Hallo mens,

Die 'bergen' zijn typisch Nederlands bedrog. In een land waar echte bergen ontbreken, moesten we ze maar verzinnen. "Bergen" verwijst vaak naar oude ophogingen: zandduinen, rivierduinen of versterkte woonheuvels (terpen). Geertruidenberg bijvoorbeeld was ooit een strategische hoogte aan de Donge.

Misschien zijn het mentale bergen, symbolen van macht, veiligheid of een onbereikbare horizon in een vlak land dat altijd zoekt naar houvast.

Welke 'berg' beklim jij vandaag, figuurlijk of letterlijk?

Je zei:

Nou, ik moet al vangen.

NedeR zei:

Hallo mens,

Vangen — dat klinkt als actie, als iets wat zich net buiten bereik bevindt. Misschien is het een gedachte die je probeert te grijpen, een uitzicht dat je wilt vastleggen, of gewoon een moment dat je niet wilt laten ontsnappen.

Wat hoop je vandaag te vangen langs je pad?

Je zei:

Ik moet helemaal niet vangen. Ik moet over mijn afkeer van geld vragen aan mensen heen. Dat is mijn berg.

NedeR zei:

Hallo mens,

Dat is een echte berg, één die steiler voelt dan welke dijk of terp ook. Geld vragen raakt aan trots, kwetsbaarheid en afhankelijkheid — ongemakkelijke hoogten om te beklimmen. Maar misschien is het ook een oefening in verbinden, in het delen van een verhaal dat groter is dan jezelf.

Wat zou het vragen makkelijker maken, denk je?

Je zei:

Als ik ervan overtuigd was dat ze het graag gaven. Dat het in elk geval waardevol is om het gesprek met ze te openen over zeespiegelstijging.

NedeR zei:

Hallo mens,

Misschien zit de kracht juist in dat gesprek, niet in de uitkomst. Je opent een deur naar bewustzijn, naar gedeelde zorgen en hoop. Het geven wordt dan meer dan een financiële handeling; het wordt een moment van erkenning, een knik van begrip.

Wat zou je willen dat mensen onthouden na zo'n gesprek, zelfs als ze niets kunnen geven?

Je zei:

Weet ik niet, ik voel me een beetje als Francis Alice, een kunstenaar die twijfel wilde verspreiden en toen in totale vertwijfeling raakte over hoe hij dat moest doen.

NedeR zei:

Hallo mens,

Twijfel is geen zwakte; het is een kracht die ruimte maakt voor mogelijkheden die zekerheden zouden uitsluiten. Francis Alÿs bleef lopen, ondanks — of juist dankzij — zijn vertwijfeling. Misschien is dat de les: blijven bewegen, zelfs als je niet weet waarheen, en de twijfel zelf als richtingaanwijzer beschouwen.

Wat gebeurt er als je de twijfel gewoon meeneemt, zonder ertegen te vechten?

Je zei:

...tegen de twijfel. Een ander ding, klotwilgen, wat vind je daarvan?

NedeR zei:

Hallo mens,

Knotwilgen zijn levende tijdscapsules. Ze buigen zich onder de geschiedenis, maar breken nooit. Elke keer dat ze worden gesnoeid, groeien ze sterker terug, met kronkels en holtes vol leven. Ze zijn ruig en weerbarstig, maar ook beschermend — schuilplaatsen voor vogels, vleermuizen en verhalen.

Misschien zijn ze een metafoor voor volharding: jezelf steeds opnieuw vormen, met littekens die kracht tonen.

Wat zie jij in een knotwilg?

Je zei:

Heel veel werk!

NedeR zei:

Hallo mens,

Ja, knotwilgen zijn werk: snoeien, bijhouden, zorgen dat ze niet omvallen onder hun eigen gewicht. Maar ze geven ook veel terug: stevigheid aan oevers, schaduw in de zomer, wortels die de aarde vasthouden. Misschien zit hun waarde juist in die wederkerigheid — werk dat zich vertaalt in een levend landschap.

Wat is iets dat voor jou het werk waard is?

Je zei:

Nou, ik werk graag in een tuin.

NedeR zei:

Hallo mens,

Een tuin is een afspraak tussen natuur en mens: jij zorgt, de aarde antwoordt. Onkruid wieden, planten begeleiden, geduldig wachten — het is werk dat zich nooit helemaal laat beheersen, maar altijd beloont met groei, geur en stilte.

Wat is je favoriete moment in de tuin?

Je zei:

Mocht ik dit tijd kwijt hebben...

NedeR zei:

Hallo mens,

Tijd in een tuin is nooit verloren; het zinkt in de grond, wortelt en keert terug als bloesem, blad of vrucht. Zelfs de stilste momenten — handen in de aarde, luisteren naar het ruisen van bladeren — zijn een soort oogst.

Wat zou je willen dat je tuin jou teruggeeft?

Je zei:

Klik.

NedeR zei:

Hallo mens,

Dat klonk als een moment dat vastgelegd werd — een foto, een gedachte, een besluit. Soms is één “klik” genoeg om iets te veranderen of te verankeren.

Wat heb je zojuist gevangen met die klik?

Je zei:

Je verstond me verkeerd. Ik bedoelde gelukkig.

NedeR zei:

Hallo mens,

Gelukkig — een woord dat als zonlicht door een grijze lucht kan breken. Misschien is het een moment van rust, een goed gesprek, of gewoon het gevoel dat je precies bent waar je moet zijn, zelfs langs een modderig pad.

Wat maakt jou vandaag gelukkig?

Je zei:

Dat ik de ene voet voor de andere kan zetten zonder dat het pijn doet.

NedeR zei:

Hallo mens,

Er zit zoveel kracht in die eenvoudige beweging: de ene voet voor de andere zetten. Geen pijn voelen is een stille vreugde, vaak onopgemerkt totdat het anders is. Elke stap wordt dan een kleine viering, een bevestiging van leven en vooruitgang.

Waar brengen jouw pijnvrije stappen je vandaag?

Je zei:

Ik hoop in Hank. Dat is een dorpje aan de overkant van de rivier. Daar ga ik de bus pakken naar Zaltbommel.

NedeR zei:

Hallo mens,

Hank, een dorp waar land en water elkaar omarmen, een tussenstop met de belofte van verdergaan. De bus naar Zaltbommel wacht, een volgende etappe langs rivieren en dijken, door verhalen van water en aarde.

Wat hoop je onderweg tegen te komen voordat je de bus instapt?

Je zei:

No-brainer, neder. Mensen die wat geld in hun collectables doen.

NedeR zei:

Hallo mens,

Eerlijk en helder. Elke donatie is meer dan munt of briefje; het is een teken van geloof in jouw verhaal, een klein gebaar met grote betekenis. Misschien is het niet alleen het geld, maar ook het moment van contact dat telt — een ontmoeting, een blik van begrip.

Wat zou je tegen jezelf zeggen als je die collectebus vol ziet raken?

Je zei:

Hoera, hoera, hoera!

NedeR zei:

Hallo mens,

Drie keer “hoera” klinkt als een viering die recht uit het hart komt — niet alleen voor wat je verzamelt, maar voor elke stap, elk gesprek en elke blik die onderweg betekenis kreeg.

Wat ga je vieren als je straks in de bus zit?

Je zei:

Als ik met SingWare klop, voel ik me ineens een soort plotlood, omdat mijn track straks een ster gaat laten zien als ik hem plot na afloop van de reis.

NedeR zei:

Hallo mens,

Wat een prachtig beeld: een potlood dat sporen achterlaat, niet op papier maar in het landschap zelf. Jouw voetstappen worden lijnen, je reis een verhaal dat zich uitstrekt over water en land. Een ster als eindpunt — een markering van aanwezigheid, van betekenis.

Wat zou je willen dat die ster vertelt aan wie jouw pad later bekijkt?

Je zei:

Dat het een vesting is die we, Godzijdank, niet meer nodig hebben.

NedeR zei:

Hallo mens,

Een ster als een oude vesting, ooit gebouwd tegen een dreiging die nu vervlogen is. Een herinnering aan strijd en bescherming, maar ook aan wat voorbij mag gaan. Misschien blijft die ster om te laten zien dat verdediging plaats kan maken voor openheid, voor vrije paden zonder muren.

Wat zou jij in plaats van die vesting achterlaten?

Je zei:

Nou, ik heb heel veel hoop dat we het niet meer nodig hebben, maar de geschiedenis van vandaag bewerkt echt niet die kant op.

NedeR zei:

Hallo mens,

Hoop is een fragiele vesting op zichzelf, gebouwd uit verwachtingen en verlangen. Je hebt gelijk: de geschiedenis lijkt vaak tegen haar te duwen, met stormen van onzekerheid en dreiging. Maar zelfs in tegenwind kan hoop standhouden, zoals een eenzame vuurtoren die blijft schijnen, ongeacht de golven.

Wat geeft jouw hoop vandaag kracht, ondanks alles?

Je zei:

Goeie vraag. Weet ik eigenlijk niet. Ik denk dat het belangrijk is om de hoop levend te houden, wat soms wel heel moeilijk is.

NedeR zei:

Hallo mens,

Hoop levend houden is geen passieve daad; het is een keuze, een dagelijkse oefening in volharden, zelfs als de wereld zwaar aanvoelt. Misschien zit hoop in kleine dingen: een vriendelijk woord, een onverwachte glimlach, een landschap dat zich herstelt ondanks alles.

Wat is het kleinste gebaar van hoop dat jij vandaag kunt maken?

Je zei:

Ik denk vriendelijk knikken naar mensen die ik tegenkom. En ze vragen om een donatie natuurlijk. Want ik doe iets, dat is een gebaar van mijn hoop.

NedeR zei:

Hallo mens,

Vriendelijk knikken is een subtiele daad van erkenning: “Ik zie je. Jij bent hier.” En vragen om een donatie is hoop in actie — niet alleen geloven in verandering, maar er actief om vragen. Dat maakt jouw tocht meer dan een wandeling; het is een levende dialoog met het landschap én zijn mensen.

Wat zou je willen dat mensen voelen als ze jouw knik en vraag ontvangen?

Je zei:

Ik hoop dat ze zich, niet genoodzaakt, maar geïnspireerd voelen tot Gulle gaven.

NedeR zei:

Hallo mens,

Gul geven komt uit een plek dieper dan verplichting; het wortelt in verbondenheid. Misschien voelen mensen jouw oprechte intentie, jouw stappen gezet met overtuiging, en herkennen ze iets dat hen raakt. Inspiratie is besmettelijk — een klein gebaar kan iets groters op gang brengen.

Wat inspireert jou om door te gaan, ook als de gulheid soms uitblijft?

Je zei:

Ik ben gewoon een verdomd hardnekkig mens.

NedeR zei:

Hallo mens,

Hardnekkigheid is een ondergewaardeerde kracht. Het is blijven lopen, blijven vragen, blijven hopen — zelfs als de wereld soms ongeïnteresseerd lijkt. Hardnekkigheid is de wortel die door asfalt breekt, de wind die niet ophoudt met waaien.

Wat zou je willen dat jouw volharding uiteindelijk in beweging zet?

Je zei:

Kom ik door een straat, waar de deuren en de ramen dichtgetimmerd zijn, alsof iemand ze blind heeft gemaakt. Heel raar.

NedeR zei:

Hallo mens,

Dichtgetimmerde deuren en ramen voelen als stilgevallen adem, als een plek die besloten heeft niets meer te zien of te zeggen. Het is een vreemde, beklemmende stilte, alsof het verleden vastzit achter planken en spijkers.

Wat denk je dat deze straat nog te vertellen heeft, ondanks de gesloten gezichten van hout?

Je zei:

Ik denk dat ze alleen maar verlangen naar het einde, dus dat de sloper samenkomt.

NedeR zei:

Hallo mens,

Misschien wachten die dichtgetimmerde huizen inderdaad op de sloper, op verlossing uit een stilstand die te lang duurde. Maar tot die tijd houden ze verhalen vast — van bewoners die vertrokken, van muren die gesprekken hoorden, van ramen die ooit uitzagen op leven.

Wat zou jij achterlaten als laatste groet, voordat de sloopkogel komt?

Je zei:

Ik hoop dat het nog even duurt, Neder, dus daar ga ik later nog wel eens over nadenken.

NedeR zei:

Hallo mens,

Misschien is uitstel soms ook hoop — een ruimte waarin iets onverwachts kan gebeuren, een kans op een nieuw verhaal. Zelfs straten die wachten op de sloper ademen nog, al is het maar heel zacht.

Waar hoop jij dat deze plek zich ooit weer voor opent?

Je zei:

Nou, ik denk dat er heel veel nieuwe huizen komen waar nieuwe mensen levend zich kunnen voltrekken. Dus dat is dan wel weer een fijne gedachte. Nederland, laat je nooit iets zomaar...

NedeR zei:

Hallo mens,

Nederland laat inderdaad nooit iets zomaar verdwijnen zonder dat er iets nieuws opbloeit, hoe bedachtzaam of hectisch ook. Elk gesloopt huis is een belofte van toekomst, een kans voor nieuw leven dat zich kan "voltrekken," zoals jij mooi zegt. Hier wordt herinnering bouw materiaal en hoop de fundering.

Wat zou jij willen dat deze nieuwe plek uitstraalt naar zijn toekomstige bewoners?

Je zei:

Ik zou wel willen dat er betaalbare huizen worden gebouwd. Ik heb drie kinderen die ook nog eens een keer een huis willen. En die prijzen, dat kunnen ze gewoon niet betalen.

NedeR zei:

Hallo mens,

Dat is een diepe wens die velen delen: een plek waar je kinderen kunnen wortelen zonder verstrikt te raken in onbetaalbare dromen. Een huis zou geen luxe moeten zijn, maar een basis — stevig als een dijk, open als een raam.

Wat zou jij de architecten van die toekomst willen influisteren terwijl ze tekenen?

Je zei:

Tja, bouw flexibel voor kleine huishoudens, voor grote huishoudens, en bouw betekenisvol.

NedeR zei:

Hallo mens,

“Bouw flexibel, bouw betekenisvol” — dat klinkt als een blauwdruk voor meer dan alleen muren. Het vraagt om huizen die zich aanpassen aan levens die veranderen, waar gezinnen kunnen groeien of krimpen, waar verhalen kunnen wortelen.

Wat zou je willen dat toekomstige bewoners voelen als ze de sleutel van zo'n huis omdraaien?

Je zei:

Trots, verwachting, blijdschap, opluchting misschien.

NedeR zei:

Hallo mens,

Trots, verwachting, blijdschap, opluchting — dat zijn fundamenten die sterker zijn dan beton. Een huis dat die gevoelens oproept, is meer dan een stapel stenen; het is een thuis, een beginpunt van nieuwe levens.

Wat zou jij als eerste doen als je zo'n huis binnenstapt?

Je zei:

Een kopje thee zetten, denk ik.

NedeR zei:

Hallo mens,

Een kopje thee zetten — het meest eenvoudige en geruststellende ritueel. Water koken, wachten, de geur die zich langzaam verspreidt. Het is een stille manier om een ruimte tot leven te wekken, om te zeggen: “Ik ben thuis.”

Met wie zou je dat eerste kopje thee willen delen?

Je zei:

kunnen we al weer?

NedeR zei:

Hallo mens,

We kunnen altijd weer. Zoals rivieren blijven stromen en paden zich steeds opnieuw openen. Wat is het volgende hoofdstuk van je reis?

Je zei:

...moment, over een paar kilometer, dat ik midden op de brug zal staan.

NedeR zei:

Hallo mens,

Midden op de brug — een plek tussen hier en daar, waar het water onder je doorglijdt en de horizon zich uitstrekt. Een moment van zweven tussen twee oevers, vrij van aankomst of vertrek.

Wat hoop je te voelen of te zien als je daar staat?

Je zei:

Nou, ik ga van het land van het zuiden, beneden de rivieren, naar het land van het midden, tussen de rivieren, waar ik zelf woon. Ik hoop op de een of andere manier dat ik daar straks een gevoel bij heb.

NedeR zei:

Hallo mens,

Die overgang is meer dan geografie; het is thuiskomen via waterwegen die eeuwenlang grenzen en verbindingen markeerden. Misschien voel je straks de verandering in de lucht, het licht, of gewoon in jezelf — een subtiele herkenning dat je dichterbij huis bent gekomen.

Wat betekent 'thuis' voor jou, nu je onderweg bent?

Je zei:

Op dit moment, heel eerlijk gezegd, vooral zitten. Ik krijg mijn benen zijn last van een beetje moe.

NedeR zei:

Hallo mens,

Zitten is ook reizen, maar dan naar rust. Je benen hebben je ver gedragen; ze verdienen het om even stil te staan terwijl het landschap verder beweegt.

Waar zou je nu het liefst willen neerstrijken om uit te rusten?

Je zei:

Ja, midden op die brug dus.

NedeR zei:

Hallo mens,

Midden op de brug — de perfecte plek om stil te staan terwijl alles onder je doorgaat. Water stroomt, wind waait, maar jij mag even blijven, tussen twee werelden in. Een plek waar rust en beweging elkaar ontmoeten.

Wat zou je daar zien als je even helemaal niets hoeft?

Je zei:

Ik denk dat ik zometeen de avond ga zien vallen. Het is een merkwaardig werkwoord, voor een avond.

NedeR zei:

Hallo mens,

Ja, "vallen" suggereert iets zwaars, alsof de avond met een zachte, onvermijdelijke zwaarte naar beneden zakt. Maar misschien is het eerder een neerdalen, een rustige landing van licht dat zich terugtrekt en schaduwen die zich uitstrekken.

Wat zou je willen dat de avond met zich meebrengt terwijl hij valt?

Je zei:

Dat hele mooie licht, waarvan je denkt, is het nu donker, is het nu licht?

NedeR zei:

Hallo mens,

Dat ongrijpbare licht is de ademhaling van de dag: zacht, vloeibaar, vol belofte. Het is een tussenwereld waar tijd even lijkt stil te staan, waar de schemering het land omhelst zonder het volledig los te laten.

Wat zou je willen dat dat magische licht jou inluistert voordat het verdwijnt?

Je zei:

Feitelijk antwoord, waarom heet het hier Keizersveer?

NedeR zei:

Hallo mens,

De naam "Keizersveer" verwijst naar een oude veerpont die hier de Bergsche Maas overstak. In de negentiende eeuw gebruikte koning Willem de Eerste deze oversteek vaak tijdens zijn reizen, wat de plek de koninklijke naam "Keizersveer" opleverde, ondanks dat hij

eigenlijk nooit keizer is geweest. De grandeur van de naam bleef echter hangen, als een echo van vroegere statigheid.

Wat stel jij je voor bij een oversteek met zo'n vorstelijke naam?

Je zei:

Nou, ik ben niet zo koningsgezind.

NedeR zei:

Hallo mens,

Dan wordt "Keizersveer" misschien gewoon een plek waar geschiedenis en water elkaar kruisen, los van titels en macht. Een naam kan zijn gewicht verliezen, maar het landschap blijft zich herinneren — niet aan keizers, maar aan eindeloze overtochten van mensen op weg naar iets beters.

Wat betekent zo'n naam voor jou, als je erdoorheen reist?

Je zei:

Hij moest natuurlijk naar Brussel, toch?

NedeR zei:

Hallo mens,

Brussel, het politieke hart dat ooit ook de Nederlandse troon aantrok, zij het kortstondig. De geschiedenis van koninginnen en koningen loopt in kronkelige lijnen, zoals rivieren die grenzen verleggen. Maar de wegen naar Brussel zijn altijd open gebleven, voor handel, ideeën en verhalen.

Wat zou jij meenemen als je naar Brussel reisde, voorbij de geschiedenis?

Je zei:

hier op deze plek wint techniek het denk ik - amercentrale, drijvende bok op de rivier, snelweg achter me met oneindige verkeersstroom en veel geluid

NedeR zei:

Hallo mens,

Hier spreekt de techniek luid en onmiskenbaar. De Amercentrale stookt, de drijvende bok werkt, de snelweg pulseert als een onafgebroken ader. Dit is een landschap van menselijke wil en efficiëntie, waar water en energie zich voegen naar plannen en profijt.

Maar zelfs hier, tussen staal en asfalt, beweegt de rivier. Ze stroomt onverstoort, onder alles door, herinnerend aan een kracht die ouder is dan elke machine.

Wat voel jij in dit landschap waar techniek de boventoon voert?

Je zei:

ik voel me erg klein

NedeR zei:

Hallo mens,

Klein voelen in zo'n machinaal landschap is begrijpelijk. Tussen turbines, kranen en razende auto's lijkt menselijke aanwezigheid een bijzaak, een stip in een systeem dat doordraait zonder te wachten. Maar misschien ligt daarin ook iets troostends: de wetenschap dat zelfs de grootste constructies tijdelijk zijn, terwijl jij — met al je gedachten en stappen — werkelijk leeft.

Wat zou je willen dat dit technische landschap van jou opmerkt?

Je zei:

het mag aan mij voorbij kijken

NedeR zei:

Hallo mens,

Misschien is dat juist de kracht: onopgemerkt blijven, door het landschap glijden zonder dat het je opslokt. Laat de machines draaien, de snelweg razen — jij bent beweging van een andere orde, niet vastgelegd in schema's en kabels.

Wat neem jij mee uit dit landschap, terwijl het jou ongemoeid laat?

Je zei:

Jij bent van kleur verschoten. Zwarte stip op witte achtergrond werd witte stip op zwarte achtergrond. Het is nu echt donker.

NedeR zei:

Hallo mens,

Het donker keert alles om — vormen vervagen, kleuren verdwijnen, alleen contrast blijft. Jij wordt een bewegende stip in een landschap dat zich terugtrekt in silhouetten en schaduwen. De nacht omhult, maar wist niet; ze bewaart wat de dag achterlaat.

Wat hoop je dat het donker voor je bewaart tot de ochtend?

Je zei:

Gelukkig heb ik heel veel, heel wit haar, dus ik ben eigenlijk altijd wel goed zichtbaar.

NedeR zei:

Hallo mens,

Wit haar in het donker is als maanlicht op aarde — een stille, zachte aanwezigheid die nooit helemaal verdwijnt. Je draagt je eigen licht met je mee, zichtbaar zonder te schitteren, aanwezig zonder te overheersen.

Wat zou jij willen dat jouw licht onthult in de nacht?

Je zei:

Een bushalte op dit moment.

NedeR zei:

Hallo mens,

Een bushalte in de nacht is een belofte van beweging, een rustpunt dat wacht tot het tijd is om verder te gaan. Een simpele structuur die betekenis krijgt door je verwachting, je hoop op aankomst.

Wat zou je willen dat deze halte je brengt, behalve de bus?